

**la proiectul Legii
Republicii Moldova**

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și obiectivele
<p>Următoarele obiective sunt prevăzute în Strategia de reformă a Procuraturii pentru anii 2011-2016, al cărei scop este asigurarea înaltului nivel de profesionalism și integritate a funcționarilor publici, care corespund standardelor europene, și asigurarea independenței și contribuției la asigurarea încrederii în societate. În acest context, este imposibil fără implementarea acțiunilor prevăzute în direcția strategică 2.2 din pilonul II al Strategiei de reformă a Procuraturii.</p> <p>Prin adoptarea Strategiei a fost recunoscută existența unor probleme care afectează activitatea sistemului organelor Procuraturii. În acest context, obiectivele la acestea au fost identificate și confirmate de Comisia de reformă a Procuraturii aprobată prin Legea nr. 122 din 3 iulie 2013.</p> <p>Comisia de reformă a Procuraturii în sistemul de drept, în concepția de reformă a Procuraturii identifică următoarele probleme:</p> <ol style="list-style-type: none">1) caracterul echivoc al legislației în vigoare care reglementează activitatea Procuraturii în sistemul organelor de drept și rolul acesteia;2) reglementarea insuficient de clară a activității Procuraturii care generează un proces incoerent de aplicare a legislației;3) Procuratura nu este percepută ca o instituție totalmente independentă de legislație și nu oferă garanții incontestabile ale exercitării independente și imparțiale a atribuțiilor acesteia. <p>În partea ce privește numirea Procuratorului General, problema este reprezentată de faptul că modalitatea de selecție și numire în funcție a Procuratorului General este insuficient reglementată, ceea ce duce la interpretări discreționare, încrederea în Procuratură și alimentează suspiciuni de politizare a activității acesteia.</p> <p>Luând în considerare problematica identificată în concepția de reformă a Procuraturii, proiectul elaborat are următoarele obiective:</p> <ol style="list-style-type: none">a) determinarea clară a locului Procuraturii în sistemul organelor de drept și atribuțiilor de bază ale procurorilor;b) stabilirea rolului Consiliului Superior al Procurorilor în sistemul de drept;c) fundamentarea conceptuală a mecanismului de numire a Procuratorului General și a procurorilor ierarhic inferiori.
2. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.
<p>Proiectul prevede completarea Constituției Republicii Moldova și asigurarea realizării soluțiilor propuse în concepția de reformă a Procuraturii.</p> <p>Potrivit concepției de reformă a Procuraturii, în cadrul reformei trebuie să fie aplicat principiul independenței</p>

consideră cel mai potrivit model pentru Procuratura Republicii Moldova în ceea ce privește procuratură în cadrul autorității judecătorești independente acesteia față de Executiv și Legislativ. În prezent, am modalități diferite

în acest domeniu. Această abordare va clarifica locul Procuraturii în sistemul autorităților și va contribui la o cooperare mai bună între procesele de activitate a Procuraturii.

Noua redacție a art. 124 alin. (1) din Constituție prevede expres că Procuratură se află în cadrul autorității judecătorești. Totodată, norma respectivă este echivocă, statutul juridic al Procuraturii publice.

Formularea propusă în proiectul de lege pentru art. 124 alin. (1) stabilește misiunea Procuraturii și deosebirea de redacția actuală a proiectului, care enumeră funcțiile generale ale Procuraturii. Considerăm că este mai potrivit obiectului de reglementare a Constituției Republicii Moldova.

Art. 125 din Constituția Republicii Moldova este o propunere de art. 125 care reglementează următoarele aspecte:

- a) principiile de care se ghidază în activitate
- b) modul de numire a Procurorului General, care a fost revizuit în proiect în temeiul Concepției de reformă a Procuraturii (aprobat prin Decretul nr. 100/2011)
- c) fi numit de către Președintele Republicii la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor

Stabilirea Consiliului Superior al Procurorilor ca organ de selecție și candidaturii la funcția de Procuror General și influența politică asupra procedurii de selecție.

Conform recomandărilor Comisiei de la Veneția, „un Procuror General să fie numit cu titlu permanent sau pentru o perioadă de timp fixă și să aibă posibilitatea de a fi reînvestit la finalul mandatului. Perioada mandatului trebuie să coincidă cu mandatul Parlamentului. Acest lucru ar asigura stabilitatea și independența procurorului și ar fi independent de schimbările politice”. Recomandările Comisiei de la Veneția privind standardele europene referitoare la independența sistemului judiciar, decembrie 2010, partea a doua (AD(2010)040, pct. 37). În contextul acestor observații ale Comisiei de la Veneția, mandatul Procurorului General este dat de 7 ani, fără drept de reînvestire. Această schimbare a impus reglementarea expresă, în proiectul de lege, a termenului de mandat al Procurorului General în perioada de tranziție a proiectului, ca mandatul Procurorului General să fie dat la intrarea în vigoare a noilor prevederi continuând până la expirarea termenului pentru care a fost numit, adică de 5 ani, în conformitate cu prevederile art. 125 din Constituția Republicii Moldova.

Redacția propusă la art. 125 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova este complet dispozițională în ceea ce privește art. 125 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, întrucât formularea propusă în proiect stabilește că Procuratură, care poate avea loc doar în condițiile legii, este o instituție independentă și este responsabilă în fața societății și a instanțelor de judecată. Dispoziția din art. 125 alin. (3) reglementează mecanismul de

numire, modificare a raporturilor de muncă și demitere din funcție cu excepția Procurorului General. Astfel, în scopul respectării controlului ierarhic prevăzut în art. 111 având în vedere că prin art. 111 a p. 1 s-a stabilit că procuratura este o instituție publică

~~111~~

~~111~~

propunerea Consiliului Superior al

Procurorilor.

Totodată, prezentul proiect propune completarea secțiunii a 3-a a Constituției care s-a reglementat în modul de organizare și funcționare al

Datorită rolului său în procesul de

~~111~~

și s-a c,

~~111~~

~~111~~

al Procurorilor va fi

~~111~~

3. Fundamentarea economico-

~~111~~

~~111~~

4. Modul de incorporare

vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate

Amendamentele propuse în proiectul de lege implic necesitatea actualizării Legii cu privire la Procuratură (votată de Parlamentul Republicii Moldova în 29 noiembrie 2015), care vine să substituie actuala Legie nr. 294 privind procuratură

~~111~~

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 138 privind

privind transparența în procesul decizional, de a se

pe baza Ministerului Justiției (directoriatul „Transparența în

compartimentul P în remisiune spre coordonare”).

Viceministru

~~111~~

LEGE

pentru modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova

Parlamentul adoptă prezenta lege constituțională.

Articolul I. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr. 1), se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolele 124 și 125 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 124 Procuratura

(1) Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești, ce contribuie la înfăptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și a statului prin intermediul procedurilor penale și a altor proceduri prevăzute de lege.

(2) Procuratura își exercită atribuțiile prin procurori.

(3) Competențele, modul de organizare și funcționare a Procuraturii se stabilește prin lege.

Articolul 125 Procurorul

(1) Procurorul General este numit în funcției de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor pentru un mandat de 7 ani, care nu poate fi reînnoit.

(2) Procurorul General este demis din funcției de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor în condițiile legii, pentru motive obiective și în temeiul unei proceduri transparente.

(3) Numirea, transferarea, promovarea și demiterea procurorilor ierarhic inferiori se efectuează de către Procurorul General la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor.”

2. Se completează cu articolul 125¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 125¹ Consiliul Superior al Procurorilor

(1) Consiliul Superior al Procurorilor este garantul independenței și imparțialității procurorilor.

(2) Consiliul Superior al Procurorilor este constituit, în condițiile legii, din procurori aleși din cadrul procuraturilor de toate nivelele și din reprezentanți ai altor autorități, instituții publice sau ai societății civile. Procurorii în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor constituie o parte importantă.

(3) Consiliul Superior al Procurorilor asigură numirea, transferarea, promovarea în funcție și aplicarea măsurilor disciplinare față de procurori.

(4) Modul de organizare și funcționare al Consiliului Superior al Procurorilor se stabilește prin lege.”

Articolul II. – (1) Procurorul General în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi își exercită mandatul până la expirarea termenului pentru care a fost numit.

(2) Guvernul, în termen de trei luni de la data publicării prezentei legi, prezintă Parlamentului propuneri privind aducerea în concordanță a legislației cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului